

דף עט.

עין משפט א.ב. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ג ה"ז

אֲבָל קִדְשִׁים שְׁלָנוּ * או שְׁלָן הַדָּם או הַבֶּשֶׂר או הָאִימוּרִים. וְזָבַח שִׁיצָא חוּץ לְעֶזְרָה. או שֶׁנִּטְמָא או נִפְסַל בְּמַחְשֶׁבֶת הַזְּמַן או בְּמַחְשֶׁבֶת מָקוֹם או בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי. או שֶׁקִּבְּלוּ הַטְּמְאִים וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ הוֹאִיל וְרֵאוּיָן בְּעִבּוּדַת קֶרְבָּן הַבָּא בְּטִמְאָה. וְשִׁנְתָּן דָּמוֹ חוּץ לְמִקְוָמוֹ או קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁנִּשְׁחָטוּ בְּדָרוֹם או שֶׁנִּתְקַבְּלוּ דָּמָם בְּדָרוֹם. אִף עַל פִּי שֶׁכָּל אֵלוֹ פְּסוּלִים אִם עָלוּ לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ לֹא יֵרְדוּ:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ב הי"ח

עין לעיל דף עח: עין משפט ו.ז.

עין משפט ד.ה.ו. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ב ה"ו

נִסְכִּים שֶׁקִּדְּשׁוּ בְּכָלֵי שָׂרֵת וְנִפְסַל הַזְּבַח. * אִם נִפְסַל בְּשַׁחֲטָה לֹא קִדְּשׁוּ הַנִּסְכִּים לְקָרֵב. נִפְסַל מִקִּבְּלָהּ וְאֵילָף

צ. כסף משנה: ומ"ש או קדשי קדשים שנשחטו בדרום או שנתקבל דמן בדרום אע"פ שכל אלו פסולים אם עלו [לראש המזבח] לא ירדו. יש לתמוה דבריש מעילה (דף ב') גבי קדשי קדשים ששחטן בדרום וקיבל דמן בצפון וקיבל דמן בדרום איבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר אם עלו ירדו רב יוסף אמר אם עלו לא ירדו אליבא דר' יהודה לא תיבעי לך דכ"ע לא פליגי שאם עלו ירדו כי פליגי אליבא דר"ש ואע"ג דאיתותב רבא דאמר אם עלו ירדו היינו משום דאמר הכי לר"ש אבל לר' יהודה לכ"ע ירדו. ורבינו שפסק בסמוך כר' יהודה ה"ל לפסוק כאן שאם עלו ירדו ושם נוסחא אחרת היתה לרבינו בזה. והר"י קורקוס ז"ל נדחק מאד ליישב זה ולא כתבתיו שלא להאריך:

ק. כסף משנה: נסכים שקדשו בכלי ונפסל הזבח וכו'. משנה בפ' התודה (דף ע"ט) הנסכים שקדשו בכלי ונמצא זבח פסול אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו ואם לאו יפסלו בלינה,

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

ובגמ' אמר זעירי אין הנסכים מתקדשים אלא בשחיטת הזבח מ"ט אמר קרא זבח ונסכים תנן נסכים שקדשו בכלי ונמצא הזבח פסול אם יש זבח אחר יקרבו עמו ואם לאו יפסלו בלינה מאי לאו דאיפסיל בשחיטה לא דאיפסיל בזריקה כמאן כרבי דאמר שני דברים המתירים מעלים זה בלא זה אפי' תימא ר"א בר"ש כגון שקיבל דמן בכוס ונשפך וכו' סבר לה כוותיה דאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי. ונראה שרבינו מפרש דהכי פריך מאי לאו דאיפסיל הזבח בשחיטה ואם איתא דשחיטת הזבח מקדש את הנסכים ולא קודם אמאי יפסלו בלינה הא לא קדשו כלל דהא שחיטה דפסול לא חשיבא שחיטה לקדושי נסכים. ומשני לא דאיפסיל בזריקה דהואיל וכבר קדשו נסכים בשעת שחיטה הילכך אע"ג דאיפסיל זבח בזריקה אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו וכן פירש"י בלשון אחר. והראב"ד כתב על דברי רבינו נפסל מקבלה ואילך א"א זה כתב לר"א בר"ש דבעי שני דברים המתירים ואם נתקבל הדם ונשפך כמי שנזרק דמי אבל לרבי אפי' בשחיטה לחודה קדשו ליקרב עם זבח אחר עכ"ל: ודע שפירש"י כמאן כרבי דאמר בפרק התכלת שחט הכבשים לשמן וזרק דמן שלא לשמן הלחם קדוש ואינו קדוש. שני המתירים כגון זריקה ושחיטה מקדשין הקרבן לקדושה. מעלים זה בלא זה והני שחיטה וזריקה מקדשים הם הנסכים וכיון דנסכים אלו הוקדשו בשחיטה אע"ג דאיפסיל זבח בזריקה קדשו נסכים בשחיטה וכו'. אפילו תימא ר' אלעזר דאמר אין מעלין זה בלא זה דאמר לא קדש הלחם עד שישחוט ויזרוק דמן לשמן. הב"ע כגון שקיבל הדם בכוס ונשפך אח"כ נפסל בזריקה ור' אלעזר סבר לה כאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי להכי דנתקדשו שני המתירים בשחיטה ובזריקה אבל להכי לא הוי כזרוק שיהא הזבח כשר עכ"ל. ופסק רבינו כרבי וזהו שכתב אם נפסל בשחיטה לא קדשו הנסכים ליקרב נפסל מקבלה ואילך קדשו הנסכים ליקרב כלומר אם השחיטה היתה כתקנה אע"פ שנפסל אח"כ בקבלה או בזריקה קדשו הנסכים ליקרב. וזה מבואר בדברי רבינו ואיני יודע למה כתב הראב"ד על רבינו זה כתב לר' אלעזר בר"ש וכו' שהרי מבואר בדבריו שאינו פוסק אלא כרבי וכדפרישית. ואין לדחוק ולומר שטעמו מפני שהיה לו לרבינו לכתוב ואם לא נפסל בשחיטה קדשו הנסכים ואם נפסל אח"כ אם היה זבח אחר זבוח וכו' ומאחר שכתב נפסל מקבלה ואילך משמע ליה דנפסל אחר קבלה קאמר דהוה ליה שני דברים המתירים בכשרות שחיטה וקבלה ואח"כ נשפך הדם וכו' בר"ש שא"א לפרש כן בדברי רבינו משום דהא זעירי דאמר אין הנסכים מתקדשים אלא בשחיטה לא אתי אלא כרבי דאילו לר"א בר"ש אינם מתקדשים עד שיעשה שני המתירים דהיינו שחיטה וזריקה בכשרות וכי שני אפילו תימא ר"א בר"ש קאי אאוקימתא דאוקימנא במתני' דאיפסיל בזריקה דאילו זעירי פשיטא דלא אתי כוותיה וא"כ מאחר שרבינו פסקה לדזעירי שאין הנסכים מתקדשים ליקרב אלא בשחיטת הזבח וכמבואר בדבריו עוד בפרק י"ז גבי כבשי עצרת ע"כ לומר שפסק כרבי ולא כר"א בר"ש. ומ"ש ואם נפסל מקבלה ואילך היינו לומר שנפסל בקבלה עצמה או באחת משאר עבודות שאחר קבלה ומה שלא כתב ואם לא נפסל בשחיטה מפני שהיה צריך להאריך ולכתוב עוד ואח"כ נפסל בקבלה או באחת משאר עבודות. וליישב דברי הראב"ד נראה לומר שהוא ז"ל היה מפרש דכי שני אפי' תימא ר"א בר"ש לזעירי נמי קאי לומר דשפיר אתי כר"א בר"ש והא דלא אדכר זעירי אלא שחיטה

קָדְשׁוֹ הַנִּסְכִּים לְקָרֵב. שְׂאִין הַנִּסְכִּים מִתְקַדְּשִׁים לְקָרֵב
 אֶלָּא בְּשַׁחֲטָה הַזֶּבֶחַ. וּמָה יַעֲשֶׂה בְהֵן. אִם הָיָה שָׁם זֶבֶח
 אַחֵר זָבוּחַ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יִקְרְבוּ עִמּוֹ. וְאִם לֹא הָיָה שָׁם
 זֶבֶח אַחֵר זָבוּחַ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה נַעֲשֶׂה כְּמִי שֶׁנִּפְסְלוּ בְּלִינָה
 וַיִּשְׁרְפוּ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּקָרְבַן צָבוּר מִפְּנֵי שְׁלֵב
 בֵּית דִּין מִתְּנָה עֲלֵיהֶן. אֲבָל בְּקָרְבַן יָחִיד הָרִי אֵלּוּ לֹא
 יִקְרְבוּ עִם זֶבֶח אַחֵר וְאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא זָבוּחַ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
 אֶלָּא מִנִּיחָן עַד שֶׁיִּפְסְלוּ בְּלִינָה וַיִּשְׁרְפוּ:

דף עט:

עין משפט א. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פי"ב ה"ו
 עיין בסעיף הקודם

משום דעיקר מילתיה אתא לאשמועינן דלא נימא דבכניסתן בכלי בלבד נתקדשו אלא
 שצריך ג"כ שחיתת הזבח וזעירי לא נחית נפשיה לפלוגתא דלכ"ע צריך נמי שחיתת הזבח
 אלא לרבי בהכי סגי ולר' אלעזר בר"ש צריך נמי קבלה ואף על גב דמייתי לה מדכתיב
 זבח ונסכים דמשמע דבשחיטה בלחוד סגי איכא למימר דלר' אלעזר בר"ש כיון דגלי קרא
 דצריך שחיטה כיון דס"ל דב' דברים המתירים אין מעלין זה בלא זה ממילא משמע דקבלה
 נמי צריך. כל זה לתת מקום לדברי הראב"ד אבל דברי רבינו מבוארים שהם כרבי וכמו
 שנתבאר: ומ"ש רבינו אם היה שם זבח אחר זבוח באותה שעה. הכי אמרינן בגמרא דמתני'
 הכי מיפרשא אם יש שם זבח אחר יקריבו עמו בד"א בשהיה זבח זבוח באותה שעה אבל
 (אם) אין זבח זבוח באותה שעה נעשה כמי שנפסלו בלינה ופסולים. ומ"ש רבינו בד"א
 בקרבן צבור וכו' שם אם יש שם זבח אחר יקריבו עמו והאמר רב חסדא שמן שהפרישו לשם
 מנחה זו פסול לשם מנחה אחרת אמר רבי ינאי לב ב"ד מתנה עליהם אם הוצרכו הוצרכו
 ואם לאו יהו לזבח אחר. ומ"ש רבינו דלא אמרינן לב בית דין מתנה עליהם אלא בקרבנות צבור.
 בפרק קמא דזבחים (דף ו'): קרבנות צבור קאמרת שאני קרבנות צבור דלב ב"ד מתנה
 עליהם:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' שקלים פ"ד הי"א

מְשַׁיְגֵיעַ ראש חֹדֶשׁ נִסָּן אֵין מְקַרְיבִין קְרִבְנוֹת צְבוּר אֶלָּא
מִתְרוּמָה חֲדָשָׁה. וְאִם לֹא בָּאָה הַחֲדָשָׁה לּוֹקְחִין מִן
הַיִּשָּׁנָה. לְפִיכֵן אִם הִגִּיעַ ראש חֹדֶשׁ נִסָּן וַיֵּשׁ עִמָּהֶן
בְּהֵמוֹת לְתַמִּידִים מִתְרוּמָה יִשְׁנָה פּוֹדִין אוֹתָן וַיּוֹצְאִין
לְחֻלִּין אֶף עַל פִּי שָׁהֶן תְּמִימִין וַיִּפְּלוּ דְמִיָּהֶן לְתְרוּמָה
יִשְׁנָה שְׂמֻקִּיצִין בָּהּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ. שְׁתַּנְּאֵי בֵּית דִּין הוּא עַל
כָּל הַבְּהֵמוֹת שְׁלוֹקְחִין לְתַמִּידִין שְׂאֵם לֹא יִהְיוּ צְרִיכִין
לָהֶן יֵצְאוּ לְחֻלִּין:

עין משפט ג.ד.ה.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ב ה"ח

וְלֹד תּוֹדָה וְתַמּוּרְתָּהּ. וְהַמְּפָרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְאֶבְדָּה וְהַפְּרִישׁ
אֲחֶרֶת תַּחֲתֶיהָ. אִם הֵבִיֵּאן לְאַחַר שְׂכַפֵּר בְּתוֹדָה ראשונה
אֵינָן טְעוּנִין לָחֵם. וְאִם עָדִין לֹא כָּפַר בָּהּ וַהֲרִי הִיא
וְחִלִּפְתָּהּ אוֹ הִיא וְוּלָדָה אוֹ הִיא וְתַמּוּרְתָּהּ. עוֹמְדָת. הֲרִי
שְׁנִיָּהֶן צְרִיכִין לָחֵם. בְּמָה דְבָרִים אָמוּרִים בְּנוֹדֵר תּוֹדָה.
אֲבָל תּוֹדַת נִדְבָּה חִלִּפְתָּהּ וְתַמּוּרְתָּהּ טְעוּנִין לָחֵם. וְוּלָדָה
אֵינּוּ טְעוּן לָחֵם. בֵּין לְפָנָי כַּפָּרָה בֵּין לְאַחַר כַּפָּרָה:

ר. כסף משנה: ולד תודה ותמורתה והמפריש תודתו ואבדה וכו' עד בין לפני כפרה בין לאחר כפרה. משנה וגמרא בפרק התודה (דף ע"ט):